

# KUTSESTANDARD

## Põrandakatja, tase 4 esmane kutse

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalikke kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse koolituskavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsestandard Põrandakatja, tase 4 esmane kutse on tasemeõppe õppekava ning koolilõpu kutse andmise aluseks.

| Kutsenimetus                      | Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase |
|-----------------------------------|---------------------------------------------|
| Põrandakatja, tase 4 esmane kutse | 4                                           |

### A-osa KUTSEKIRJELDUS

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A.1 Töö kirjeldus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>Ehitusviimistlejad töötavad valdavalt ehitus- ja kinnisvarahooldusettevõtetes. Põrandakatja põhilisteks tööülesanneteks on viimistletavate pindade katmine erinevate materjalidega (PVC, tekstiil, tehisvaikkatted, parketid, kummikatted jne). Töö hõlmab ka viimistlevate pindade ettevalmistamist, materjalide arvestust, mõõtu lõikamist ja paigaldamist.</p> <p>Põrandakatja, 4. taseme esmane kutse annab isikule valmisoleku antud kutsealal tööd alustada. Selle taseme põrandakatja korraldab iseseisvalt oma töökoha ning täidab kvaliteetselt tööülesandeid tavapärastes olukordades. Vastutust nõudvate otsuste vastuvõtmise ning keerulisemate tööde tegemise juures vajab esmast kutset omav põrandakatja juhendamist.</p> <p>Üldjuhul töötavad põrandakatjad täistööajaga (kaheksa tundi päevas, viis päeva nädalas). Töö toimub nii siseruumides kui ka välitingimustes, sõltuvalt kaetavatest pindadest. Töö on füüsiliselt koormav, töörütmi on vahelduv ja sõltub täidetavatest tööülesannetest. Töötatakse sageli sundasendites: seistes, põlvili asendis või kükakil. Ettevaatlik tuleb olla komistamise ja libastumistega. Põrandakatja töös puututakse kokku ka tolmu ja erinevate kemikaalidega, mis võivad tundlikel inimestel põhjustada allergilisi reaktsioone ning seetõttu on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid ning kanda kaitseriietust.</p> <p>Põrandakatja töövahendid on erinevad käsitööriistad (lood, käsilõikeriistad, liimikamm, haamrid, liibid jne), seadmed ja mõõteriistad (segutrell, frees, laser jne) ning materjalid (kuivsegud, liimid, hermeetikud, tehisvaikmaterjalid jne).</p> |
| <b>A.2 Tööosad</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>A.2.1 PVC, LVT ja SPC linoleum- ja kummimaterjalide paigaldamine</p> <p>A.2.2 Parkettide paigaldamine</p> <p>A.2.3 Tekstiilist plaat- või rullmaterjali paigaldamine</p> <p>A.2.4 Tehisvaik pinnakatete paigaldamine</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>A.3 Kutsealane ettevalmistus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 4. taseme põrandakatja esmane kutse saadakse kutseõppeasutuses vastava kutsehariduse õppekava täismahus lõpetamisel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>A.4 Enamlevinud ametinimetused</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Põrandakatja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>A.6 Tulevikuoskused</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Ehitusvaldkonna spetsialistide töös muutub järjest olulisemaks ehitusprotsessi kui terviku mõistmine, teadlikkus rohemajanduse põhimõtetest ehituses, energiatõhususe nõuetega arvestamise, lammutus- ja ehitustööde käigus tekkivate jäätmete korrektse sorteerimise ning saastatuse ärahoidmise oskus (tagamaks ressurside maksimaalset                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

ringlussevõttu). Samuti jooniste lugemise, sh 3D-jooniste, ning erialaste veebi- ja nutiseadmete rakenduste kasutamise oskus.

## B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

### B.1 Kutse struktuur

Põrandakatja, tase 4 esmane kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste ja kohustuslike kompetentside tõendamine.

### B.2 Põrandakatja, tase 4 esmane kutse üldoskused

1. Väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise; suhtleb konstruktiivselt hoiab häid suhteid kolleegidega; tuleb toime keerukates suhtlusolukordades.
2. Kohandub meeskonnaga; teab ja arvestab enda ja teiste rolli meeskonnas; peab kinni meeskonna liikmete vahelistest kokkulepetest; on avatud koostööle ja toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist; jagab meeskonnaliikmetega vajalikku informatsiooni; korraldab enda tööloogu sujuva toimimise, lähtudes juhistest.
3. Mõistab pideva õppimise ja enesearendamise vajadust; seab eesmärgid professionaalseks arenguks; omandab uusi teadmisi ja oskusi ning rakendab neid oma töös.
4. Mõistab ehitusprotsesse ja nende järjestatust (üldine arusaam ehitustegevusest ja energiatõhususest ehitiste ehitamisel ehitustööde ettevalmistamisest kuni ehitise valmimiseni) ja arvestab seda oma töös.
5. Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate poolt ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid.
6. Tunneb tööks vajalikke mõõtevahendeid/instrumente ja nende tööspetsiifikat ja kasutab neid töö tegemisel hoiab neid korras järgides kasutus ning hooldusjuhiseid.
7. Käitleb ehitusjäätmekid vastavalt juhistele.
8. Oskab lugeda ja saab aru ehitusjoonistest ja projektdokumentatsioonist. Määratleb vajadusel tööks vajalikud materjalid ja materjalide mahud.
9. Kasutab oma töös ergonoomilisi, energiasäästlikke ja ohutuid töövõtteid ning isikukaitsevahendeid, järgides kõikides tööprotsessietappides töötõrvisoju-, keskkonnanõudeid, piirab ohulindiga oma töösooni, tagab töökoha valgustatuse, järgib ohutusnõudeid töötamisel töstemehhanismide haardealas).
10. Tegutseb õnnetusjuhtumi korral vastavalt kokkulepitud juhistele, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.
11. Tugineb oma töös algteadmistele energiatõhususest, ehitusfüüsikast (sh soojusisoleerimine, niiskuse- ja hüdrosisoleerimine), viimistlustöödega seonduvate ehitusmaterjalide omadustest ja lähtub keskkonna tingimustest.
12. Kasutab oma töös inglise keelt tasemel A2 (vt lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused) koos erialase sõnavaraga.
13. Kasutab oma igapäevatöös arvutit algasemel kasutaja tasemel (vt lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala).

### B.3 Kompetentsid

#### B.3.1 PVC, LVT, SPC linoleum- ja kummimaterjalide paigaldamine

#### EKR tase 4

##### Tegevusnäitajad

1. Kontrollib ruumi sisekliima ja aluspinna ning töötingimuste vastavust nõuetele. Määratleb kaetavale pinnale vajalike ettevalmistustööde tehnoloogia pinnale sõltuvalt aluspinna eripärast (puitpõrand, kipsvalupõrand, betoonpõrand jne), konsulteerides kogenuma kolleegiga. Valmistab ette PVC materjalidega kaetavad põrandad või seinad, vajadusel tasandades, pahteldades, lihvides, puhastades ja kruntides pinda. Valmistab ette materjalid. Katab mittekateavate pinnad, kaitsmaks neid töö käigus tekkida võivate kahjustuste või määrdumise eest.
2. Koostab juhendamisel materjali jaotuskavandi, lähtudes sisekujundusprojektist ja materjali paigaldusjuhendist, ning märgib ettevalmistatud põrandapinnale mustri.
3. Kontrollib visuaalselt paigaldatava materjali kvaliteedi vastavust nõuetele. Lõikab välja jaotuskavandil märgitud kujundid ning sobitab need, lähtudes maha märgitud mustrist.
4. Paigaldab PVC, LVT, SPC või linoleum- või kummimaterjali, lähtudes materjali paigaldusjuhendist, tööülesandest ja / või maha märgitud mustrist. Vormistab PVC ja linoleumi kasutamisel ülespöördes seinale, lähtudes sisekujundusprojektist. Freesib paanide vahelised vuugid rullmaterjalide puhul, valides freesimissügavuse vastavalt materjalile. Kuum- või külmkeevitab vuugid, lähtudes tööülesandest. Viimistleb vuugid.

5. Vormistab erinevate materjalide (näit. vaip, seinakattematerjal) liitekohad või paigaldab sobivad liistud, lähtudes tööülesandest.

6. Kontrollib juhendamisel visuaalselt tehtud paigaldustööde vastavust kvaliteedinõuetele.

### **B.3.2 Parkettide paigaldamine**

**EKR tase 4**

Tegevusnäitajad

1. Kontrollib ruumi sisekliima ja aluspinna ning töötingimuste vastavust nõuetele. Määratleb kaetavale pinnale sõltuvalt aluspinna eripärast (puitpõrand, kipsvalupõrand, betoonpõrand jne) vajalike ettevalmistustööde tehnoloogia, konsulteerides kogenuma kolleegiga. Valmistab ette parketiga materjalidega kaetavad põrandad või seinad, vajadusel tasandades, pahteldades, lihvides, puhastades ja kruntides käsitletavat pinda. Valmistab ette materjalid. Katab mittekäetavate pinnad, kaitsmaks neid töö käigus tekkida võivate kahjustuste või määrdumise eest.

2. Koostab juhendamisel materjali jaotuskavandi lähtudes sisekujundusprojektist ning märgib selle ettevalmistatud põrandapinnale.

3. Paigaldab alusmaterjalid lähtudes aluspõranda liigist. Kontrollib visuaalselt paigaldatava parketi kvaliteedi vastavust nõuetele. Sobitab eelnevalt visuaalset terviklikkust silmas pidades ja lähtudes parketi liigist parketilauad. Määrab ujuparketiga kaetava pinna suurusega seotud nõuetest tulenevalt deformatsioonivuukide asukoha ja mõõdud. Paigaldab ujuparketi lähtudes tootjapoolsest paigaldusjuhendist.

4. Kontrollib visuaalselt paigaldatava parketi kvaliteedi vastavust nõuetele. Sobitab eelnevalt parketilauad, lähtudes parketi liigist ja visuaalset terviklikkust silmas pidades. Jätab põranda ja püsikonstruktsioonide liitekohtadesse ning pinna suurusega seotud nõuetest tulenevalt deformatsioonivuugid. Paigaldab aluspõranda liimitava parketi, lähtudes tööülesandest ja paigaldusjuhendist, kasutades parketitüübile sobivat liimi. Lihvib parketi, vajadusel täidab (pahteldab) tühimikud ja defektid, kui on tegemist viimistlemata liimitava parketiga. Teostab viimistluseelse lihvimise ja lõpliku viimistluse, lähtudes tööülesandest.

5. Vormistab erinevate materjalide (näit. vaip, seinakattematerjal) liitekohad või paigaldab sobivad liistud, lähtudes tööülesandest.

### **B.3.3 Tekstiilist plaat- või rullmaterjali paigaldamine**

**EKR tase 4**

Tegevusnäitajad

1. Kontrollib ruumi sisekliima ja aluspinna ning töötingimuste vastavust nõuetele. Määratleb kaetavale pinnale vajalike ettevalmistustööde tehnoloogia sõltuvalt aluspinna eripärast (puitpõrand, kipsvalupõrand, betoonpõrand jne), konsulteerides kogenuma kolleegiga. Valmistab ette tekstiilist plaat- või rullmaterjaliga kaetavad põrandad või seinad, vajadusel tasandades, pahteldades, lihvides, puhastades ja kruntides käsitletavat pinda. Valmistab ette materjalid. Katab mittekäetavate pinnad, kaitsmaks neid töö käigus tekkida võivate kahjustuste või määrdumise eest.

2. Koostab juhendamisel materjali jaotuskavandi lähtudes sisekujundusprojektist ja materjali paigaldusjuhendist ning märgib ettevalmistatud põrandapinnale mustri.

3. Kontrollib visuaalselt paigaldatava materjali kvaliteedi vastavust nõuetele. Lõikab välja jaotuskavandil märgitud kujundid ning sobitab need, lähtudes maha märgitud mustrist.

4. Paigaldab tekstiilkatte, lähtudes materjali paigaldusjuhendist, tööülesandest ja / või maha märgitud mustrist. Kuumkeevitab vuugid, lähtudes tööülesandest.

5. Vormistab erinevate materjalide (näit. PVC, seinakattematerjal) liitekohad, ääristab tekstiilkatte servad või paigaldab sobivad liistud, lähtudes tööülesandest.

### **B.3.4 Tehisvaik pinnakatete paigaldamine**

**EKR tase 4**

Tegevusnäitajad:

1. Kontrollib juhendamisel ruumi sisekliima ja töötingimuste vastavust nõuetele ning aluspinna sobivust epoksüvaik pinnakattega katmiseks (aluspinna materjal ja selle vastavus, kalded, krobeldus/struktuur, poorsus, puhtus, praod, konarused ning aluspinna temperatuur ja niiskus).

2. Valmistab ette aluspinna freesimise, haavlipritsi või lihvimise teel ja täidab sügavikud, augud, poorid ja ebatasasused. Krundib aluspinna, kasutades sobivaid töövõtteid ning sobivat krunti.

3. Kannab pinnale tehisvaik pinnakatte rullimise, hõõrutamise, puistamise, pihustamise või pahteldamise teel, lähtudes tootesüsteemist.

4. Vormistab vastavalt tootesüsteemi kirjeldusele läbiviigud ja liitekohad.

## C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

| <b>C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Kutsestandardi tähis kutseregistris                                                               | 22-14122021-1.3.4/4k                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 2. Kutsestandardi koostajad                                                                          | Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit<br>Kaupo Tammepuu, Vanalinna Ehitus OÜ<br>Rain Vahtla, Puko OÜ<br>Jaan Vikat, SIA Caparol Baltica Eesti filiaal<br>Tiina Friedrichson, Tartu KHK<br>Terje Jaksen, Tallinna Ehituskool<br>Margus Mägedi, Marcellus OÜ<br>Rain Ader, RM Stock OÜ<br>Hants Olop, Loyatic OÜ |
| 3. Kutsestandardi kinnitaja                                                                          | Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara<br>Kutsenõukogu                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 4. Kutsenõukogu otsuse number                                                                        | 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev                                                                       | 14.12.2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 6. Kutsestandard kehtib kuni                                                                         | 05.05.2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 7. Kutsestandardi versiooni number                                                                   | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)                                                         | 7122 Põrandategijad ja plaatijad                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)                                                  | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>C.2 Kutsenimetus võõrkeeles</b>                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Inglise keeles                                                                                       | Floor Covering Installer, EstQF Level 4 VET level                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>C.3 Lisad</b>                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Lisa 1 <a href="#">Keelte oskustasemete kirjeldused</a>                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Lisa 2 <a href="#">Digipädevuste enesehindamise skaala</a>                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |